

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

**Кременецький місцевий центр з надання
безоплатної вторинної правової допомоги**

Підтвердження страхового стажу набутого за кордоном

Робота закордоном для українців уже давно не новина. Хтось працює на постійній основі, хтось на сезонних умовах. Працюючи офіційно в будівництві, сільському господарстві чи сфері послуг українці здобувають страховий стаж. Однак, коли настає час виходу на пенсію, виникає питання як підтвердити стаж, набутий за кордоном? Та у яких країнах зараховуються періоди роботи до трудового стажу необхідного для призначення пенсії?

Перш за все, задля того, щоб Пенсійний фонд України зарахував стаж роботи набутий закордоном, необхідно щоб між Україною і державою, де здійснювалася трудова діяльність була підписана міжнародна угода у сфері пенсійного забезпечення.

На даний час такі угоди укладені з **23 країнами**: Вірменією, Казахстаном, Киргизстаном, Росією, Таджикистаном, Туркменістаном,

Узбекистаном, Угорщиною, Молдовою, Білоруссю, Грузією, Азербайджаном, Монголією, Румунією, Латвією, Литвою, Словаччиною, Чехією, Болгарією, Естонією, Іспанією, Португалією та Польщею.

Отже, якщо громадянин України працював офіційно в одній із вищезазначених країн, то такий трудовий стаж йому зарахується в повному обсязі.

Угоди у сфері соціального/пенсійного забезпечення між Україною та цими державами можна розділити на два типи:

- 1) за територіальним принципом;
- 2) за пропорційним принципом.

Так, за територіальним принципом усю пенсію на підставі українського та іноземного трудового стажу виплачуватиме пенсійний фонд держави, на території якої особа звернулася для призначення пенсії і братиме до розрахунків зарплату, отриману на території іншої з держав.

Угоди за **територіальним принципом** Україна має переважно з країнами СНД та деякими іншими. До таких відносяться угоди з : Азербайджанською Республікою, Республікою Вірменія, Республікою Білорусь, Республікою Казахстан, Киргизькою Республікою, Республікою Узбекистан, Республікою Таджикистан, Республікою Грузія, Республікою Молдова, Російською Федерацією, Туркменістаном. Також, Україна надалі виконує зобов'язання за міжнародними договорами, укладеними до 24.08.1991 року з Монгольською Народною Республікою, Румунією та Угорщиною.

Отже, органи Пенсійного фонду України розраховують розмір пенсії на підставі всього стажу роботи, як українського так і отриманого в одній із вищезазначених країн. Також, для визначення розміру пенсії будуть враховуватися і заробітна плата отримана під час трудової діяльності на території даних держав.

Угоди за пропорційним принципом пенсійного забезпечення підписані між Україною та Естонською Республікою, Латвійською Республікою, Литовською Республікою, Королівством Іспанія, Португальською Республікою, Республікою Польща, Словацькою Республікою, Чеською Республікою та Болгарією.

Так, за цим принципом, кожна країна призначає та виплачує пенсію лише за стаж, який людина отримала на її території. При цьому періоди роботи в іншій країні зараховується, щоб визначити, чи має особа право на отримання пенсії загалом.

Якщо в особи, яка має бажання отримувати пенсію в Україні, є стаж у державі, з якою укладена угода за пропорційним принципом, то для отримання пенсії згідно міжнародного договору йому достатньо звернутися до органу Пенсійного фонду України за місцем реєстрації. Для цього необхідно подати: паспорт, копію закордонного паспорта, ідентифікаційний код, документи, що підтверджують **трудоий стаж в Україні та за кордоном**, іноземний номер соціального страхування. Варто зазначити, що здійснювати переклад документів виданих за кордоном **не потрібно**.

Зарахування стажу роботи здійснюється за умови підтвердження його компетентними органами іншої країни. Цим процесом, шляхом надсилання відповідних запитів та листів, займатиметься орган Пенсійного фонду України. **Таким чином, звертатися до пенсійних органів інших країн особисто не потрібно.**

Отже, якщо ж між Україною і державою, в якій працювала особа, яка звертається за призначенням пенсії, відсутня угода про соціальне і пенсійне забезпечення, то, на жаль, ні стажу, ні заробітку, зароблених у цій державі, під час призначення пенсії в Україні не врахують.